

K 7/M 45

120000868659

XXI
МЕЖДУНАРОДЕН
ФЕСТИВАЛ
МАРТЕНСКИ
МУЗИКАЛНИ
ДНИ

1675

XXI
МЕЖДУНАРОДЕН
ФЕСТИВАЛ
МАРТЕНСКИ
МУЗИКАЛНИ
ДНИ

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868659

РУСЕ 9 — 23 МАРТ 1981 г.

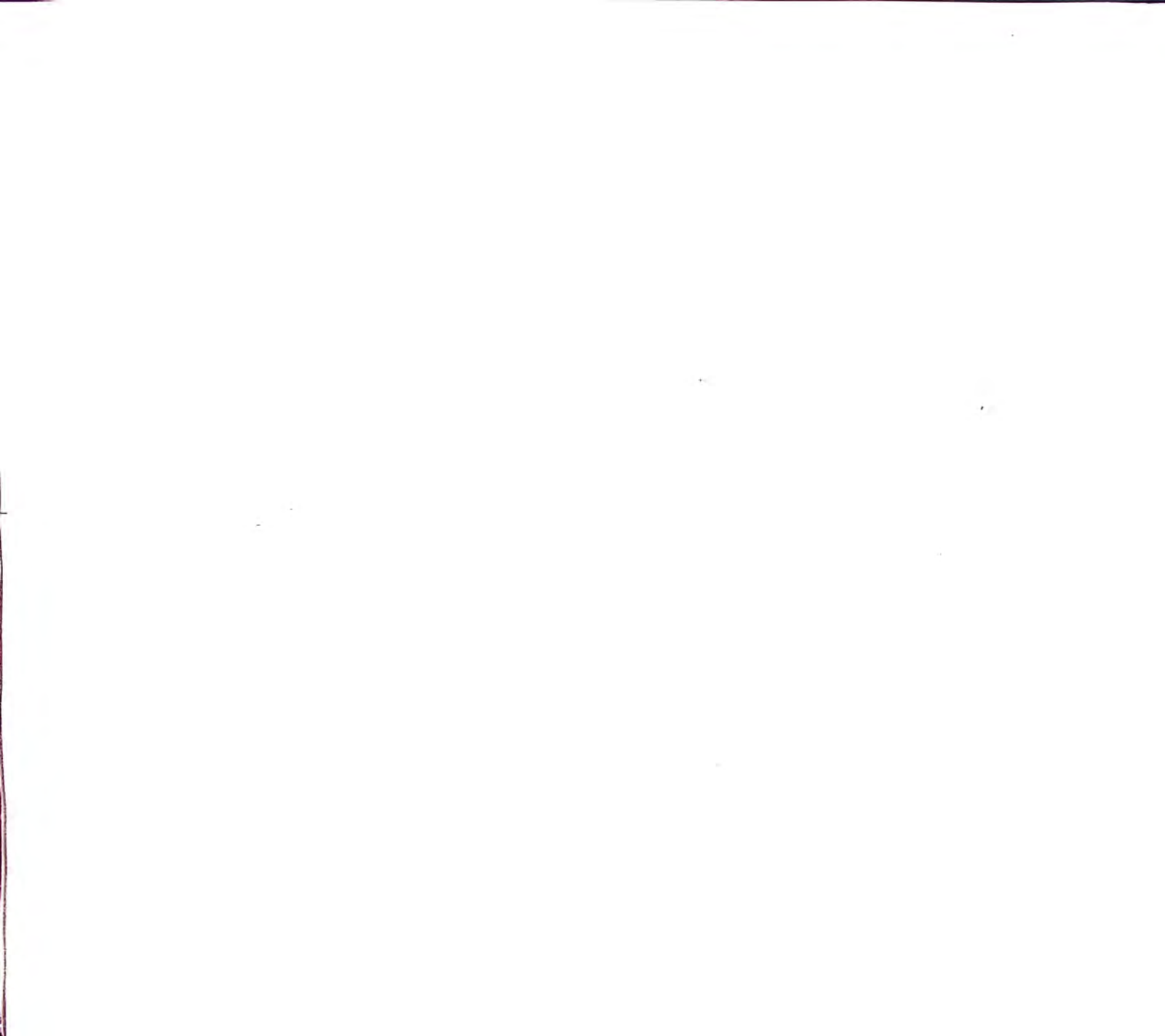
K 7
JH5

XXI МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

ПОСВЕЩАВА СЕ НА XII КОНГРЕС НА БКП
И НА 1300-ГОДИШНИНАТА
ОТ СЪЗДАВАНЕТО
НА БЪЛГАРСКАТА ДЪРЖАВА

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

През 1961 г. в Русе се провеждат няколко концерта с участието на Симфоничния оркестър на Филхармонията с диригент Илия Темков и гости — диригенти и солисти от ГДР. Тези концерти, изнесени в рамките на българо-немското сътрудничество, полагат НАЧАЛОТО на един фестивал с международна известност, който се развива и обогатява вече 21 години.

Още тогава в концертните програми се включват значителен брой произведения на изтъкнати съвременни български и немски автори — факт, който по-късно прераства в основна линия на репертоарната политика на фестивала.

Също през 1961 г. се провежда Седмица на българската музика. Тя се превръща в богата панорама на българското музикално изкуство, в която вземат участие всички държавни симфонични оркестри. Изпълнени са 40 творби на български автори. По този повод Любомир Пипков пише: "... Обстоятелството, че този преглед се прави в Русе, показва нарасналия интерес на местната общественост — трудещите се и ръководителите на града — към развоя на българската музика, която те обичат и посрещат като свое дело ..."

През следващите години фестивалът се утвърждава като музикално събитие с определена структура. **ЖАНРОВАТА НАСОЧЕНОСТ** го определя като първи по рода си музикален форум, в който централно място заема симфоничното и кантатно-ораториалното творчество.

В рамките на четиринадесет дни фестивалните прояви включват 13 симфонични концерта, едно или две оперни представления, а камерното изкуство се представя с един концерт на камерен оркестър или хор и поетично-песенна вечер, в която участвуват изтъкнати поети и изпълнители.

Един от най-характерните и ярки белези на фестивала е отношението към **БЪЛГАРСКОТО МУЗИКАЛНО ИЗКУСТВО**. На всеки пет години фестивалът се посвещава на юбилей на социалистическата революция в България, като във връзка с това програмите се изграждат предимно от български произведения. През годините 1964, 1969, 1974 не само българските, а и всички гостуващи чуждестранни състави и солисти изпълняват изцяло български програми. В това отношение фестивалът не може да бъде сравнен с нито един подобен род изява. През другите години изпълнението поне на едно българско произведение от гостите е регламентирано. Така "Мартенски музикални дни" имат особено активна двупосочна роля: от една страна са стимул в творческите търсения и сполуки на българските композитори, от друга — имат безспорен дял в популяризираното на българската музика в чужбина, тъй като голяма част от творбите, изпълнени на подиума в Русе, стават част от репертоара на чуждестранните оркестри и солисти.

Всяка година от творческата биография на фестивала носи **ПОСВЕЩЕНИЕ**, отразяващо най-крупните обществено-политически и културни събития. През 1970 г. фестивалът е посветен на 100-годишнината от рождението на Ленин и 200-годишнината от рождението на Бетховен. Тези две годишнини определят облика на фестивалните програми. Те обхващат значителна част от творчеството на Бетховен /с няколко премиерни за страната изпълнения на крупни негови творби/, много произведения от руската музикална класика до съвременното съветско музикално творчество, значителни български произведения, пряко свързани с посвещението, както и ярки творби на съвременната западноевропейска музика. През 1972 г. "Мартенски музикални дни" са посветени на 90-годишнината от рождението на Георги Димитров, 1973 г. — на 50-годишнината от Септемврийското въстание 1923, през 1975 — на 30-годишнината от

победата над Фашистка Германия, 1976 г. — на 100-годишнината от Априлското въстание и XI конгрес на БКП, 1977 г. — на 60-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция, 1978 — на 100-годишнината от Освобождението на България от османското иго. Посвещенията на фестивала определят главната насока в подбора на програмите, без да се поставят тесни рамки при изграждането им. Произведенията, свързани с посвещението, са израз на дълбоките същностни черти на творците, израснали след победата на социалистическата революция у нас, на здравата връзка с традициите и вярното осмисляне и пресъздаване на съвременната действителност със средствата на едно от най-вълнуващите изкуства — музиката.

ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ГОСТИ на фестивала започват изявите си през първите години с участието на дириженти и солисти от ГДР, Румъния и Югославия, а през следващите години фестивалът действително се превръща в международен музикален празник, като негови гости стават симфонични оркестри, камерни формации, дириженти и солисти от почти всички социалистически страни на Европа. Традиционно е участието на изпълнители от СССР, ГДР, Румъния, Полша, Чехословакия, Унгария, Югославия и други.

През 1965 г. гости на "Мартенски музикални дни" са Дмитрий Шостакович и Тихон Хренников. Изнасят се два авторски концерта на ярките представители на съветската музикална култура, представена е операта "Катерина Измайлова" от Шостакович. За впечатленията си от фестивала Дмитрий Шостакович споделя: "Фестивалът остави у мен хубави, дълбоки и трайни впечатления както с музикалното си равнище, с богатата си и съдържателна програма, така и с организацията си . . . Особено силно впечатление ми направи русенската публика. Като музикант за мене беше много интересно и същевременно много радостно да наблюдавам вниманието и любовта, с която слушателите ограждаха всички прояви на фестивала, особено творбите на съвременните композитори. А това е сигурна гаранция, че бъдещите фестивали ще стават все по-интересни. На тази забележителна публика трябва да се поднесе най-хубавата музика."

н. а. Константин Илиев

През двадесет и една годишното съществуване на фестивала в него вземат участие 14 симфонични и камерни оркестри от СССР, между които Симфоничният оркестър на Съветското радио и телевизия с диригент Генадий Рождественски, Киевската филхармония с диригент Владимир Кожухар, Симфоничният оркестър на Латвийското радио, Новосибирската филхармония под диригентството на Арнолд Кац, Ленинградската филхармония, Симфоничният оркестър на Естонското радио и телевизия под диригентството на Роман Матсов и Неми Ярви, Московският камерен оркестър с диригент Рудолф Баршай, Държавният симфоничен оркестър от гр. Уляновск с диригент Едуард Серов, Московският държавен симфоничен оркестър с диригент Вероника Дударова, Камерният оркестър на Литовска ССР с диригент Саулюс Сондецкис, Московският камерен оркестър с диригент Игор Безродни и други. Изключително вълнуващи са срещите с изкуството на съветските диригенти и солисти, между които авторското участие на Тихон Хренников като солист, Михаил Хомицер, Игор Безродни, Олег Коган, Борис Гутников, Емин Хачатурян, Валентин Жук, Павел Коган, Марк Ермлер и т. н.

Културното сътрудничество между българските и немски музиканти, дало началото на "Мартенски музикални дни", се развива и задълбочава. Първият чуждестранен симфоничен оркестър, гостувал в Русе, е Симфоничният оркестър на Берлинското радио с диригент Ролф Клајнерт. До 1980 година на фестивалния подиум се изявяват 15 състава от ГДР, между които: Дрезденската филхармония с диригент Хайнц Бонгарц, Гевандхауз-оркестър — Лайпциг, с диригент Вацлав Нойман, Дрезденската филхармония с диригент Курт Мазур, Берлинският симфоничен оркестър с диригент Курт Зандерлинг и Гюнтер Хербиг, Симфоничният оркестър на Лайпцигското радио с диригент Херберт Кегел, Големият оркестър на Берлинското радио с диригент Роберт Ханел, Филхармонията от гр. Хале с диригент Олаф Кох, Симфоничният оркестър на Берлинското радио под диригентството на Хайнц Рьогнер и други.

◀ н. а. Георги Бадев — шгулка

През 1965 г. с гостуването на Букурещката филхармония под диригентството на Мирча Бесараб се създават трайни и плодотворни връзки с изпълнители от Румъния, които участвуват във фестивала вече 11 пъти. Публиката се среща със Симфоничния оркестър на Румънското радио и телевизия, Симфоничния оркестър на филхармонията от гр. Клуж, Симфоничния оркестър на филхармонията от гр. Яш, Букурещката филхармония "Джордже Енеску" и с изкуството на диригентите Йосиф Конта, Емануел Еленеску, Мирча Кристеску, Емил Симон, Йон Бачу, Джордже Винтила. Вълнуващи са изявите на солистичната школа на Румъния, представяна от певците Емилия Петреску, Марта Кеслер, Валентин Теодорян, Георгие Кръснару, цигуларите Йон Войку, Щефан Руха, Даниел Подловски и други.

В летописа на "Мартенски музикални дни" музикалното изкуство на Полша е представяно 9 пъти, като най-ярки са участията на Силезийската филхармония от Катовице, Симфоничния оркестър на Краковското радио и Симфоничния оркестър на филхармонията от гр. Лодз. Традиционно е участието на изтъкнатия диригент на Катовицката филхармония Карол Стрия, познати са диригентите Чеслав Плачек, Хенри Чиж, Здислав Шостак, Антони Вит, Януш Пшибилски, Марек Пиаровски и други. Един от най-честите гости на фестивала от Полша е пианистът Тадеуш Смуджински. Впечатляващи са изявите на цигуларите Барбара Гуджинска, Кая Данчовска, Кшищоф Бручковски и други.

Участието на състави от Чехословакия започва с Пражки камерен оркестър през 1966 г. и продължава със Симфоничния оркестър на Братиславското радио, Симфоничния оркестър на Словацката филхармония, Симфоничния оркестър на Оставската филхармония "Яначек". Между диригентите и солистите, показали изкуството си в Русе, са: Отокар Трхлик, Ондрей Ленард, Тибор Фрешо, Лудовит Райтер, Ладислав Словак, Йозеф Даниел, Петер Михалица, Петер Топерцер, Ростислав Халишка, Мариан Лапшански и други.

Няколко участия имат и състави, диригенти и солисти от Унгария — Симфоничният оркестър на Унгарското радио и телевизия с диригент Дьорд Лехел, Симфоничният оркестър на филхармонията от гр. Дебрецен с диригент Ласло Сабо, солистите Имре Унгар, Андраш Киш, Шандор Фалвай и други.

Сътрудничеството с Югославия намира израз в гостуването на Белградската филхармония с диригент Живоин Здравкович, на пианистката Нада Вуйич и на много солисти в оперните програми на фестивала.

Ярки следи оставят гостуванията на Представителния детски хор от гр. Шизуока и Детския хор от гр. Обихиро — Япония.

Вълнуващи са срещите с изкуството на цигуларя Жерар Пуле от Франция, японската цигуларка Йоко Сато, пианиста от Швейцария Анри Готие, на проф. Серджо Фиорентино — пиано, и младата му ученичка Паола Волпе — Италия.

В програмите на международния фестивал "Мартенски музикални дни" специално място се отделя на оперното изкуство. На оперната сцена в Русе през март всяка година се осъществяват една или две постановки, като най-ярки и характерни за фестивала са българските премиери, между които: "Антигона 43", "Момчил" от Любомир Пипков, "Цар Калоян" от Панчо Владигеров, "Юлска нощ", "Майстори", "Лето 893" и "Мария Десислава" от Парашкев Хаджиев, оперите "Мост" и "Тревога" и балетът "Хайдушка песен" от Александър Райчев, танцовата драма "Нестинарка" от Марин Големинов. Съветското и руското музикално изкуство имат също значително присъствие — "По следите на гърма" от Кара Караев, "Катерина Измайлова" от Дмитрий Шостакович, "Майка" от Тихон Хренников, "Повест за истинския човек" от Сергей Прокофиев, "Княз Игор" от Александър Бородин и други.

Постиженията на камерното изкуство също са обект на внимание на програмите на фестивала — от 1971 г. всяка година се провежда поетично-песенна вечер. Между участниците личат имената на поетите: Елисавета Багряна, Божидар Божилов, Николай Хайтов, Венко Марковски, Найденов Вълчев, Орлин Орлинов, Димитър Методиев, Матей Шопкин, Вълчо Раковски, Лъчезар Еленков, Здравко Кисъв, съветския поет Геннадий Серебряков, Любомир Левчев. Камерната и солова българска песен се представя от изпълнителите: Павел Герджиков, Вера Баева, Стефка Евстатијева, Иван Консулов, Валерия Неделчева, Реса Колева, Елена Миндизова, Румяна Вълчева-Еврова, Мария Венцеславова и други. Неколкократно участва Софийският камерен

хор с диригент Васил Арнаудов, Камерният ансамбъл "Софийски солисти" с диригент Васил Казанджиев, квартет "Ангелов", радиоквартет "Тилев". През 1976 г. хорът и оркестърът при Ансамбъла на Комитета за телевизия и радио изпълняват произведението на Александър Райчев "България — бяла, зелена, червена".

Макар че "Мартенски музикални дни" са международен фестивал, основна негова страна е българското участие, особено в юбилейните годишнини на с. 5-бодата. В Русе демонстрират своите художествено-творчески интерпретаторски постижения всички държавни симфонични оркестри. Не веднъж изявяват високото си професионално майсторство Софийската филхармония, Българската хорова капела "Светослав Обретенов", Симфоничният оркестър и хорът на Комитета за телевизия и радио, хор "Бодра смяна" и Детският радиохор. Особено ревностно защитават престижа на града домакините на фестивала — Русенската държавна филхармония, Младежният симфоничен оркестър, представителните смесени хорове "Родина" и "Дунавски звуци", представителният детски хор "Дунавски вълни" и Русенската народна опера.

Дълъг е списъкът на диригентите и солистите, които развиват и обогатяват творческата биография на фестивала: Илия Темков, Васил Арнаудов, Васил Стефанов, Александър Владигеров, Добрин Петков, Константин Илиев, Георги Робев, Васил Казанджиев, Димитър Манолов, Камен Големинов, Ромео Райчев, Иван Маринов, Димитър Русков, Асен Найденов, Руслан Райчев, Алипи Найденов, Румен Байраков, Веселин Байчев, Михаил Милков, Иван Филев, Михаил Ангелов, Стефан Вачев и други.

Българските солисти, които Организационният комитет на фестивала кани за участие, винаги показват най-ярките страни на своите интерпретаторски възможности. На сцената в Русе се изявяват както утвърдени и изтъкнати изпълнители, така и ярки млади дарования: Теодор Мусев, Павел Герджиков, Георги Бадев, Антон Диков, Боян Лечев, Минчо Минчев, Венцеслав Николов, Стойка Миланова, Марта Деянова, Красимир Гатев, Ваня Миланова, Дина Шнайдерман, Здравко Йорданов, Милена Моллова, Божидар Ноев, Петко Радев, Пе-

тър Петров, Христо Владовски, Снежана Барова, Иван Дреников, Венцислав Янков, Петър Христосков, Валентин Стефанов, Николай Евров, певците: Емилия Максимова, Сабин Марков, Юлия Винер-Ченишева, Надя Афеян, Николай Гюзелев, Ана Ангелова, Маргарита Лилова, Пенка Дилова, Николай Здравков, Иван Димов, Стефан Димитров, Неделчо Деянов, Анамари Папазян, Любомир Дяковски и още много други.

Особено значение за популяризирането на фестивала имат неговите прояви извън кноцертната зала. Всяка година обществеността, работниците в заводи и предприятия, учащите се имат възможност да се срещнат с композитори, диригенти, солисти, оркестранти, музиковеци. Тези срещи, които се осъществяват в заводите и учебните заведения, създават трайни връзки на работниците с творците. Организират се редица лекции, творчески портрети и срещи в Окръжната библиотека, Клуба на дейците на културата и другаде.

От няколко години Организационният комитет на фестивала организира и пролетни изложби на изявени художници от страната и чужбина. Откриването на изложбите съвпада с откриването на фестивала. Така се създават перспективи за връзка между двете изкуства, които ще инспирират създаването на нови творби в областта на изобразителното и музикалното изкуство.

От две години в програмите на фестивала се включва концерт на млади изпълнители — ученици от средните музикални училища в България. Това е началото на още една традиция, която практически разширява възрастовите граници на изпълнителите и публиката и която отговаря на една от най-актуалните задачи на съвременността — **ЕСТЕТИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ** като основа за изграждане на всестранно и хармонично развити личности. По организацията на фестивала "Мартенски музикални дни" се работи целогодишно, няколко месеца преди откриването средствата за масова информация запознават публиката с най-интересните страни на програмите и с участниците. Препълнените зали по време на 14-те концертни дни вече 21 години са красноречиво доказателство за необходимостта от този фестивал, за големия и оправдан интерес към всичките му многостранни прояви.

ОТЗИВИ ЗА ФЕСТИВАЛА

"Възникването и утвърждаването на фестивала е закономерно явление в нашия живот. То се явява продължение на музикалните традиции, които Русенският край е имал още в миналото и които в годините на народната власт се развиха и обогатиха като забележително потвърждение на политиката на БКП в областта на духовната сфера".

*ГЕОРГИ ТАБАКОВ — първи секретар
на Общинския комитет на БКП — Русе*

"... Русенската публика създава неповторима, изключително благодатна атмосфера за пълноценна творческа изява. Тя е пламенен ценител и нейният художествен вкус не се влияе от странични неща."

з. а. КРАСИМИР КЮРКЧИЙСКИ

"Русенският музикален фестивал е забележително явление. Той заслужава внимание, защото се провежда на много високо художествено равнище. Тук гастролират чуждестранни състави и солисти с международна известност. Това определя респектиращия ранг на фестивала."

КАРОЛ СТРИЯ

"Фестивалът в Русе протича на високо професионално равнище и играе активна роля в музикалния живот на нашата страна... Той е добре познат в Средна Европа, затова за нас участието ни в него е чест и радост, а и стремежът ни да се представим добре е голям. Русе има здрави музикални традиции, както и активна публика. Тези неща трябва много да се пазят и непременно да се развиват, защото са истинско духовно богатство."

н. а. ЛАДИСЛАВ СЛОВАК

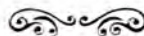
"Мартенски музикални дни" според мен е най-сериозният наш международен фестивал, издържаш достойно конкуренцията на "Софийски музикални седмици". "Мартенски музикални дни" е един спонтанно възникнал фестивал, подкрепян от цялата русенска обществено-ност. Хората живеят с него, вълнуват се, очакват го... Мисля, че всеки музикант получава много повече в Русе, защото се чувства център на нещо, защото е обграден от вниманието и интереса на целия град."

н. а. КОНСТАНТИН ИЛИЕВ

"... Фестивалът е голямо събитие в културния живот на страната ни, празник, който всички очакваме с радост и с който България се гордее."

н. а. проф. ФИЛИП КУТЕВ

"Фестивалът се превърна във вдъхновител за създаването на нови произведения, които обогатяват фонда на националното ни музикално богатство... Едновременно с това фестивалът стана форум за пропаганда на българското музикално творчество по целия свят..."

н. а. проф. АЛЕКСАНДЪР РАЙЧЕВ

"Следя фестивала от първите му стъпки и съм радостен, че се утвърди сред най-авторитетните форуми на музиката в Европа. В потвърждение на това бих посочил на първо място отлично подготвената програма, добрата организация, присъствието на пет големи чужди оркестри и, разбира се, не на последно място препълнената зала и публиката на Русе, която цени музиката и има добър вкус."

з. а. ЙОСИФ КОНТА

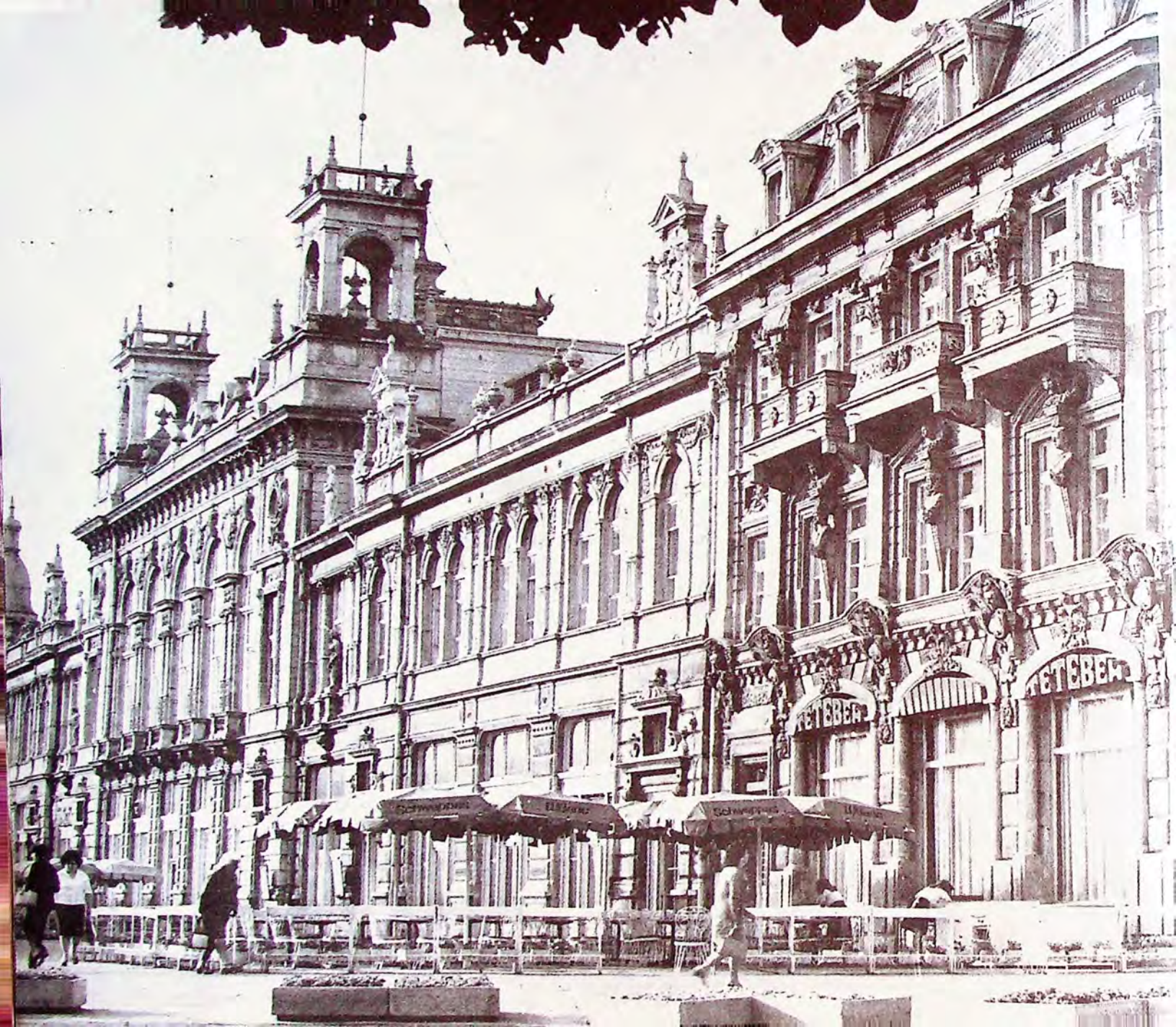

ИЗ КУЛТУРНАТА ИСТОРИЯ НА ГРАД РУСЕ

Благоприятното географско разположение на град Русе — край голямата европейска река Дунав — е важно условие за живота по тези земи от древни времена до днес. Първите жители тук се появяват 40 000 години преди новата ера. През I век на мястото на днешния град римляните построяват крепостта Сексагинта приста, в която е разположен римски флот. Селището възникнало край неколккратно разрушаваната и възстановявана крепост, към X век вече носи сегашното си име — Русе. През XIV век той започва да се развива като военен, стопански и административен център на турската империя. Русе става главен пункт на вносно-износната търговия със западните държави. Особено оживление в стопанския и културен живот на града настъпва след като той става седалище на голяма административна област — Дунавския вилает. Започва строителството на административни сгради, печатница, занаятчийско училище, болница, хотел и т. н. Построена е първата железопътна линия в България която свързва Русе с Варна. В печатницата се издава правителственият вестник "Дунав", материалите в който са били отпечатвани на български и на турски език. Русе става център на българското книгоиздаване и се нарежда на четвърто място по броя на издадените до Освобождението книги, след Цариград, Виена и Букурещ. Той привлича много търговци, общественици, просветни и културни дейци. Установяват се и редица чужде-

странни консулства. Създават се добри условия за проникване на идеите на Възраждането. Първото светско училище в Русе е създадено през 1840 година. Във фонда на Окръжната библиотека се пази екземпляр от първата печатна българска книга "Неделник" на Софроний Врачански, с печата на това училище. Много родолюбиви русенци правят дарения за развитието на просветното дело. В дар на новопостроеното славянобългарско училище, през 1843 г. в Страсбург е изработена първата българска географска карта от Александър хаджи Русет. През 1865 г. се създава българската община, която си постави като основна задача развитието на просветата и културата и борбата за църковна независимост. Важен център на културния живот става откритото през 1866 г. читалище "Зора". То обединява най-будните русенци, там се раждат всички културни инициативи — основава се певческо дружество, женско дружество, организират се първите театрални представления. С голям успех се играят пиесите "Многострадална Геновева", "Стоян войвода", "Иванко", "Крум Страшни" и др., в които се чувствуват идеите на националноосвободителното движение. В състава на театралната група влизат известните по-късно като герои на революционната борба Тома Кърджиев, Никола Обретенов, Ради Иванов, Петрана Обретенова. Те основават през 1871 г. Русенския революционен комитет, изиграл важна роля в борбата на нашия народ против робството. Възрожденският театър оставя дълбоки традиции, които след Освобождението биват наследени и разви-

ти. През 1870 г. в Русе е учредено "Българско певческо дружество" с около 40 члена, предимно младежи от читалище "Зора". Освен песните, които се изпълняват при църковните обреди, тук се заучават и светски песни за различни градски тържества. Това дружество полага всъщност основите на българското хорово пеене.

След Освобождението Русе израства като най-големия търговски, индустриален и културен център в България. Само за 10 години броят на фабричните предприятия се удвоява и продължава бързо да расте. С развитието на промишлеността непрекъснато се увеличава броят на заетите в нея работници и градът се превръща в един от най-големите работнически центрове в страната. През 1896 г. е основана русенската партийна организация. Икономическият напредък до голяма степен обуславя и културното развитие на града през този период. Това се отразява върху архитектурния облик на Русе, в който се чувсвува и силно европейско влияние. През последните години на миналия и в началото на нашия век тук работят талантиливи български и чужди архитекти и скулптури — Никола Лазаров, Петко Момчилов, Нино Росети, Арналдо Цоки и други. Построените от тях сгради с фасадите си в стил барок, ренесанс и ампир придават неповторим облик на града. Те будят възхищение с изяществото си, с фантазията и майсторството на своите творци, създават типичната русенска атмосфера. През 30-те години тук е основана група на северобългарските художници. Бурният икономически растеж на града в началото на века гласва напред развитието на просветното дело. Верни на възрожденската традиция, русенци полагат грижи за изграждането и развитието му в демократичен дух. Освен общообразователните в Русе се създават и професионални училища, някои от които са първи в страната. Полагат се грижи и за подготовката на учителски кадри с откриването на Висш педагогически курс. Това оказва влияние върху цялостния културен облик на града. Активно се развиват журналистиката и книгоиздаването, в които се очертават прогресивни тенденции. През 1891 г. в Русе е отпечатан за първи път на български език Манифестът на комунистическата партия от Маркс и Енгелс. Още в първите години след Освобождението тук

Силезийска филхармония — Катовице
Диригент — Карол Стрия

се правят опити за продължаване на традициите на театралното дело. Създава се дружество /главно от учители/, което развива жива театрална дейност. През Русе минават много пътуващи театрални трупи, които пораждат амбициите да се създаде русенски професионален театър. През 1900 г. е построен летен театър, а две години по-късно — салонът и сцената в горния етаж на Доходното здание, където и до днес се помещава Русенският драматичен театър. За развитието на театралното дело в годините до 9 септември 1944 г. тук работят видни български режисьори и артисти — Роза Попова, Владимир Тенев, Стефан Киров, Георги Стаматов, Кръстьо Сарафов, Сава Огнянов и др. Важно място в развитието на културния живот има създаденото през 1891 г. театрално-музикално дружество "Лири". Интересът и любовта на русенци към музикалното изкуство са подчертани. Голяма популярност има хоровото пее-ние. Катедралният хор, основан още преди Освобождението, включва в репертоара си светски песни и изнася концерти пред гражданството. Създава се хор към Мъжката гимназия и други училища в града, първият в България железничарски хор и др. Като диригенти в Русе работят високообразовани и талантливи музиканти — Ал. Йорганджиев, Ат. Паунов, Борис Пинтев, Марин Николов и други. Започва представянето и утвърждаването на русенските хорове на национални музикални прегледи, участия с концерти в Букурещ, Люблина, Белград, Загреб. Започват да наричат Русе "пеещ град". Не е случайно, че през 1939 г. тук се провежда IV конгрес на Съюза на народните хорове в България. Видните български композитори Петко Стайнов, Добри Христов и др. дават висока оценка за дейността и развитието на русенските хорове. В началото на века към клубна на работническата партия се организира тамбурашки оркестър, в който свирят ученици от горните класове на Мъжката гимназия. По-късно към оркестъра е създаден и хор. По време на Русенската комуна /1919—1921 г./ първият комунистически кмет на града Ростислав Блъсков, деен член на дружество "Лири", оказва подкрепа на партийния хор и оркестъра и те разширяват своите състави и дейността си. В началото на века се поставят основите на концертната дейност на изпълни-

тели-инструменталисти. През 1914 г. към дружество "Лири" е основан първият симфоничен оркестър в Русе. На концертите, организирани от дружеството, гостуват изтъкнати наши и чуждестранни музиканти.

След 1944 г. Русе израства като голям административен и промишлен център. След построяването на моста над Дунав през 1954 г. и модернизацията на пристанището градът става важен транспортен възел на страната. развитието на икономиката осигурява всички предпоставки за непрестанно издигане жизненото равнище на населението. В резултат на специалните грижи на социалистическото общество към проблемите на културата в Русе се създават условия за нейния разцвет. През 1947 г. е създаден Държавен симфоничен оркестър, прераснал по-късно като Филхармония. През 1949 г. е основана Русенската народна опера, а през 1956 г. — Средното музикално училище. Голяма подкрепа получава музикалната самодейност. Хоровете "Родина" и "Дунавски звуци" представят достойно града на републикански и международни фестивали. Плод на дълбоките и трайни музикални традиции на русенци е организираният ежегоден международен фестивал "Мартенски музикални дни". Като едни от водещите в страната се утвърждават съставите на драматичния театър "Сава Огнянов" и Държавния куклен театър. Високи успехи в творческата си дейност постигат и русенските художници. Те са постоянни участници на наши и чужди изложби. През 1978 г. домакин на третата изложба на северобългарските художници става новата изложбена зала в Русе. Своето важно място в културния живот на града имат и радио-транслационните възли, радиовъзел Русе, русенският телевизионен център, местният периодичен печат. Характерна черта на социалистическата ни култура е развитието на библиотечното дело. Разнообразна културна дейност е съсредоточена и в русенските читалища. В живота на града важно място заемат изявите на литературните творци, за което говори и основаното през 1977 г. Дружество на писателите.

Културният живот в Русе непрекъснато се обновява, обогатява, става неизменна част от ежедневието. Той дава достоен принос в развитието на националната ни социалистическа култура.

Любомир Пипков
открива фестивала през 1974 г.

н. а. Павел Герджиков — бас
в поетично-песенната вечер

▲ Йосиф Конта — главен художествен ръководител на симфоничния оркестър на Румънското радио и телевизия

▲ Младежки симфоничен оркестър — Русе
Представителен детски хор „Дунавски вълни“ — Русе

Т Е Л Е Ф О Н И

Фестивално бюро — хотел "Дунав", апартамент 12	
Организационен комитет на фестивала Т. Григорова — зам.-председател на ИК на ОБЩ.НС	2 — 23 — 58
Директор на фестивала — С. Стамболиев СМУ "Проф. В. Стоянов"	2 — 77 — 09 2 — 76 — 09
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ ЗА КУЛТУРА	
Зам.-председател	2 — 30 — 64
Специалисти	2 — 57 — 51
Телефонни услуги	144
Поръчки за телефонни разговори	121
Бърза медицинска помощ	150
Клуб на дейците на културата	2 — 43 — 93
Държавна филхармония — директор	2 — 56 — 80
Държавна филхармония — програмен сектор	2 — 54 — 78
Концертно бюро	2 — 53 — 64
Народна опера	2 — 51 — 49
Дом на културата	2 — 51 — 34
Окръжен съвет за култура — номератор	21 — 11
Окръжен и общински комитет на БКП — номератор	21 — 31
Хотел "Рига"	21 — 81
Хотел "Дунав"	20 — 31
Самолетно бюро "Балкан"	2 — 89 — 53
ЖП гара — Билетно гише	2 — 22 — 13
ЖП бюро — градско	2 — 28 — 45
Речна гара /корабна агенция/	2 — 27 — 91

.....

